

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL
înregistrat nr. 3623
Data 10.07.2019

Biroul permanent al Camerei Deputaților
Inițiative legislative

Nr. 462 din 27.06.2019

Biroul permanent al Camerei Deputaților
Bp. 338 din 02.07.2019

**Parlamentul României
Camera Deputaților**

Către,

Biroul Permanent al Camerei Deputaților

În temeiul prevederilor art. 74 alin. (1) și art. 75 din Constituția României, republicată, vă înaintăm spre dezbatere și aprobare propunerea legislativă „Legea recunoștinței între generații”.

În numele inițiatorilor: Dumitru Gherman

EXPUNERE DE MOTIVE
la propunere legislativă privind reglementarea raporturilor juridice
dintre rudele în linie dreaptă aparținând aceleiași familii

Prezentul proiect de lege, care se va numi „**Legea recunoștinței între generații**” are menirea de a reglementa în mod clar și fără echivoc, raporturile juridice reciproce dintre rudele în linie dreaptă, respectiv între copii și părinți, copii și bunici, copii și străbunici din aceeași familie, atât sub aspect moral cât și sub aspect material, al drepturilor și obligațiilor stabilite prin lege.

Necesitatea unui astfel de demers s-a născut din analiza contextului actual în care se află societatea românească, în care familia - ca nucleu de bază al societății - este supusă unor profunde și nedorite perturbații asupra unității și solidarității necesare asigurării existenței și continuității în spațiul național românesc.

Declarația universală a drepturilor omului definește, la art. 16, familia ca „element natural și fundamental al societății”, recunoscând, totodată, dreptul acesteia la ocrotire din partea societății și a statului.

Orice om are dreptul la un nivel de trai care să-i asigure sănătatea și bunăstarea lui și familiei sale, cuprinzând hrana, îmbrăcămintea, locuința, îngrijirea medicală, precum și serviciile sociale necesare; el are dreptul la asigurare în caz de șomaj, boală, invaliditate, văduvie, bătrânețe sau în celelalte cazuri de pierdere a mijloacelor de subsistență, în urma unor împrejurări independente de voința sa (Articolul 25.1. din Declarația universală a drepturilor omului).

Potrivit art. 48 alin. (1) din Constituția României: „Familia se întemeiază pe căsătoria liber consimțită între soți, pe egalitatea acestora și pe **dreptul și îndatorirea părinților** de a asigura creșterea, educația și instruirea copiilor”

Potrivit art. 258 din Noul Cod Civil: Familia se întemeiază pe căsătoria liber consimțită între soți, pe egalitatea acestora, precum și **îndatorirea părinților** de a asigura creșterea și educarea copiilor lor. Familia are dreptul la ocrotire din partea societății și a statului.

Orice persoană are îndatoriri față de colectivitate, deoarece numai în cadrul acesteia este posibilă dezvoltarea liberă și deplină a personalității sale. (Articolul 29.1. din Declarația universală a drepturilor omului).

Unitatea dintre drepturile și obligațiile reciproce, între repartizarea avantajelor și poverilor economice, sociale, culturale și morale constituie fundamentul solidarității între generații.

Se știe că, atât în țările dezvoltate economic, cât și în majoritatea țărilor în curs de dezvoltare, ponderea persoanelor vârstnice în structura populației crește într-un ritm rapid, ceea ce va determina importante schimbări asupra dezvoltării socio-economice în diverse regiuni ale globului.

Este unul din motivele pentru care, anul 2012 a fost declarat de către Consiliul Uniunii Europene și de Parlamentul European drept **"Anul european al îmbătrânirii active și al solidarității între generații"**.

Îmbătrânirea populației atrage, inevitabil, și îmbătrânirea forței de muncă, ceea ce presupune o adaptare a economiei, a pieței muncii și, nu în ultimul rând a legislației care vizează persoanele vârstnice.

Marea migrație a forței de muncă tinere din România, spre state din vestul Europei, îndeosebi după aderarea țării noastre la Uniunea Europeană, are un impact economic, social și uman incalculabil, **efectele negative** încep deja să se manifeste, cu deosebire **asupra persoanelor vârstnice**, aflate la capăt de drum, fără putere și, în cele mai multe cazuri bolnave și lipsite de sprijinul și afecțiunea copiilor sau a nepoților.

Sunt tot mai numeroase cazurile de bătrâni abandonați în România, care nu invocă neapărat lipsa mijloacelor materiale pentru subsistență, dar care nu au mai fost vizitați de copii sau de nepoți de ani de zile.

Este vorba de un nou tip de abandon de care suferă persoanele vârstnice, **abandonul emoțional**, temă pe care ar trebui să o abordăm nu numai din punct de vedere sociologic, ci și din punct de vedere legislativ.

În opinia unor specialiști din statele cu speranță de viață ridicată, care studiază fenomenul de îmbătrânire a populației, coroborat cu mobilitatea masivă a forței de muncă tinere, nu ar fi lipsit de logică chiar posibilitatea de a se reglementa aceste raporturi între generațiile din aceeași familie, **prin contract**, în care să fie stipulate drepturile și obligațiile reciproce.

Ne aflăm într-o lume în care **normele morale** se dovedesc a nu mai fi suficiente pentru a crea obligații reciproce între oameni, nici chiar între membrii aceleiași familii, dezumanizarea sub influența banilor, egoismul și lupta pentru dobândirea averilor create prin munca părinților și bunicilor, determinându-i pe tineri să uite că au și obligații, nu numai drepturi.

Constatăm cu tristețe că, deși se recunosc gravele probleme cu care se confruntă persoanele vârstnice din țara noastră, pe măsură ce se adoptă noi acte normative din domeniul familiei, se ignoră problemele acestora, sau se lasă la aprecierea unor instanțe de judecată să decidă, **dacă este cazul să oblige copiii, sau nepoții, după caz, să participe la întreținerea bunicilor.**

Noul Cod Civil are prevederi ambigue referitoare la obligația legală de întreținere a părinților, respectiv a bunicilor, obligație ce ar trebui să revină copilului major, apt de muncă și care realizează venituri, nu este reglementată expres în lege.

Nu la fel de ambiguă este prevederea din Noul Cod Civil, aprobat prin asumarea răspunderii Guvernului în anul 2011, care a preluat și prevederile din Codul Familiei, atunci când stabilește **drepturile la moștenire.**

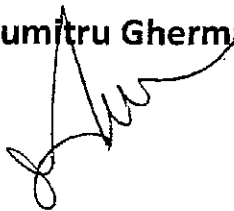
Reamintim faptul că, aplicarea de rele tratamente copilului minor sau abandonul acestuia de către părinți, se pedepsește cu închisoarea, conform Codului Penal, mergând până la decăderea din drepturile părintești.

Oare, a avea grija unui bătrân cu pensie și cu diverse proprietăți, este mai grea decât creșterea și educarea unui copil până la vârsta de 26 de ani, fără venituri și fără proprietăți, sau e vorba de o discriminare? Atunci de ce să privim diferit cele două perioade din viața unui om?

Prin prezenta propunere legislativă se urmărește tocmai corectarea acestei discriminări pe criterii de vârstă, instituind un raport echitabil și firesc între drepturile și obligațiile reciproce ale diferitelor generații din interiorul aceleiași familii.

Față de cele arătate, vă supunem spre dezbatere și aprobare prezenta propunere legislativă, care să se numească **„Legea recunoștinței între generații”.**

În numele inițiatorilor: Dumitru Gherman

Lista de semnături pentru „Legea recunoștinței între generații”

Nr.crt.	Numele și prenumele	Partidul	Semnătura
1			
2	SIMONIS ALECSA	PSD	
3	Dumitru Gherman	P. S. D.	
4	lordache Florin	PSD	
5	Bodolocu Nicolae	PSD	
6	CRISTIAN TUDOR	PSD	
7	NITA' NICU	P.S.D.	
8	BRAN IOANA	PSD	
9	Pruncea Alexandra	PSD	
10	Boboc Valentin	PSD	
11	Babes Radu	PSD	
12	MINTARU ROXANA	PSD	
13	MOHACI MIHAI	PSD	
14	Bogdan Florin	PSD	
15	ROTTARI IOANA SOFIA	PSA	
16	GAINA MIHAILA	PSD	
17	ZAMFIRA CATALIN	PSD	
18	HEATA EUGEN	PSD	
19	POPA OVIDIU	PSD	
20	PILE DANUT	PSD	
21	COUS VASILE	PSD	
22	Tarapaula Elena	PSD	
23	POP ANDREI	PSD	
24	Ivan Dumitru	PSD	
25	Cobuz Marcela	PSD	
26	CILIN ION	PSD	
27	STANCU FLORINEL	PSD	
28	TANASESCU ALINA ELENA	PSD	

29.	BURCIU CRISTINA	PSD	Jan
30	JHE COMEL	PSD	Jan
31.	STAN DIONEL	PSD	Jan
32	CIOCIAN DAN	PSD	Jan
33.	IOAN MIHAI - IOEL	PSD	Jan
34	HOLBAN CARMEN	PSD	Jan
35	ANU CRISTINA ELENA	PSD	Jan
36	BOBOC ROBIKA	PSD	Jan
37	LAPAR SOPHIA	PSD	Jan
38	PAUN NICOLAE SEBASTIAN	PSD	Jan
39	VASILE CIPRIAN	PSD	Jan
40	ROTARU RAZVAN	PSD	Jan
41.	COLEA TAMARA	PSD	Jan
42.	BURAI MARIUS COSTIN	PSD	Jan
43.	AXINTE VASILE	PSD	Jan
44.	COMANECI CARMEN	PSD	Jan
45	FIORIU IONEL	PSD	Jan
46	SOTCAN THEODORA	PSD	Jan
47	ROSCA HURETIA	PSD	Jan
48.	MAROTAN ELENA	PSD	Jan
49	POPA FLORIN	PSD	Jan
50	BOZIANU EUGEN	PSD	Jan
51	KRULICAN MIHAI	PSD	Jan
52	FIORINA DOMITIA	PSD	Jan
53	MACLEAS NICOLAE	PSD	Jan
54	HISTOR JOSEF	PSD	Jan
55	INTOTRĂNĂTALE ELENA	PSD	Jan
56	TOAMA IULIA	PSD	Jan
57	LUPASCU COSTEL	PSD	Jan
58	VELCEA NICOLAE	PSD	Jan
59	DOMITIA ANOBUȘCO	PSD	Jan
60	VIRZA MIHAI	PSD	Jan

Parlamentul României

Camera Deputaților

Senat

LEGEA RECUNOȘTINTEI ÎNTRE GENERAȚII

Parlamentul României adoptă prezenta lege

CAPITOLUL I Dispoziții generale

Art. 1. Domeniul de reglementare.

(1) Prezenta lege reglementează, exclusiv, raporturile juridice, morale și materiale între rudele în linie dreaptă, respectiv între copii și părinți, copii și bunici, copii și străbunici din aceeași familie, drepturile și obligațiile de întreținere reciprocă.

(2) În sensul prezentei legi, prin generații diferite ale aceleiași familii se înțeleg următoarele categorii de persoane: copii, părinți, bunici, străbunici.

CAPITOLUL II Sistemul de drepturi între rudele în linie dreaptă.

Art. 2. Drepturile copiilor.

(1) Copilul, astfel cum este definit de art. 4 lit. a din Legea nr. 272/2004 - privind protecția și promovarea drepturilor copilului, se bucură de drepturile reglementate prin Convenția ONU cu privire la Drepturile Copilului, convenție ratificată de România și transpusă în legislația românească prin Legea nr. 18 din 28 septembrie 1990.

(2) Drepturile copilului presupun obligații pentru părinți și pentru instituțiile statului.

(3) Respectarea drepturilor copilului este obligatorie pentru stat, care, prin măsuri legislative adecvate stabilește răspunderile familiei și ale instituțiilor

Art. 3. Drepturile părinților.

(1) Părinții au dreptul fundamental de a-și crește și educa propriii copii după cum consideră de cuviință, în concordanță cu reglementările naționale și internaționale, la care România a aderat, întrucât autoritatea lor o precede, în mod natural, pe cea a statului.

(2) Părinții copilului au dreptul de a alege felul educației care urmează să fie dată copiilor lor, fără a aduce atingere demnității și dezvoltării personale a copilului.

(3) Părinții au dreptul la o existență demnă, prin satisfacerea nevoilor de bază, de hrană, îmbrăcăminte, locuință, asistență socială.

(4) Modul de determinare și de evaluare a gradului de satisfacere a nevoilor economice și sociale ale părinților se determină pe baza standardelor de evaluare a nevoilor persoanelor vârstnice, ori prin alte metode stabilite de Guvern.

(5) Starea de nevoie a persoanei îndreptățite la întreținere, precum și mijloacele celui care datorează întreținere pot fi dovedite prin orice mijloc de probă.

(6) Părinții au dreptul la respect și recunoștință din partea copiilor, fără nicio condiție sau restricție.

Art. 4. Drepturile bunicii și străbunicii.

Drepturile părinților prevăzute la Art. 6. se aplică și bunicii, respectiv străbunicii.

CAPITOLUL III Sistemul de obligații între rudele în linie dreaptă.

Art. 5. Obligația părinților de întreținere a copiilor.

(1) Obligația părinților este atât față de copii, cât și față de stat, reprezentat de instituțiile acestuia.

(2) Obligațiile părinților de întreținere a copiilor, precum și condițiile cerute de lege pentru obligarea la plata a părinților pentru copilul lor minor, sunt reglementate de Noul Cod Civil în Art. 513 – 534 și de Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului.

(3) Decăderea din drepturile părintești poate fi dispusă de către instanța de judecată la cererea Direcției generale de asistență socială și protecția copilului, dacă sunt întrunite condițiile prevăzute de lege.

Art. 6. Obligația bunicii de a-și întreține nepoții.

(1) Nepoții minori, care necesită sprijin material, aflați în imposibilitatea întreținerii lor de către părinți, au dreptul la întreținere de la bunicii care dispun de mijloace suficiente.

(2) Același drept îl au și nepoții majori inapți de muncă și care necesită sprijin material, dacă s-a stabilit imposibilitatea întreținerii lor de către soți (foștii soți), copiii majori apți de muncă sau de către părinți.

Art. 7. Obligațiile copiilor majori de a-și întreține părinții.

(1) Obligațiile de întreținere reglementate de prezenta lege se referă exclusiv la persoanele din aceeași familie, cu grad de rudenie în linie dreaptă.

(2) Copiii majori apți de muncă sunt obligați să-și întrețină și să-și îngrijească părinții inapți de muncă, aflați în dificultate, necesitând sprijin material.

(3) Dacă nu există un contract scris, ori testament, privind întreținerea părinților inapți de muncă, sau care se află în dificultate și necesită sprijin material, problema achitării pensiei de întreținere de către copiii majori se soluționează pe cale amiabilă între părți, apelarea la rezolvare pe cale judecătorească fiind ultima soluție de urmat.

(4) Cuantumul pensiei de întreținere se stabilește de instanța judecătorească într-o sumă bănească fixă plătită lunar, ținându-se cont de starea materială și familială a părinților și a copiilor, precum și de alte împrejurări relevante.

(6) Copiii ai căror părinți sînt decăzuți din drepturile părintești nu au obligația de întreținere a acestora.

(7) În circumstanțe excepționale (boală gravă, handicap sever, mutilare sau altă dizabilitate a părintelui), copiii majori pot fi obligați de către instanța judecătorească să participe la cheltuielile suplimentare generate de starea în care se află părintele.

(8) Cuantumul întreținerii datorate de copii pentru părinții lor, împreună cu întreținerea datorată altor persoane, îndreptățite, potrivit legii, nu poate depăși o cincime din venitul net lunar al celui obligat, astfel încât să nu le fie periclitată situația materială a celor obligați să contribuie la întreținerea părinților.

Art. 8. Obligația copiilor vitregi de a-și întreține părinții vitregi.

(1) Părinții vitregi inapți de muncă, care necesită sprijin material, în imposibilitatea întreținerii lor de către copiii lor firești majori apți de muncă, au dreptul la întreținere de la copiii vitregi majori apți de muncă care dispun de mijloace suficiente, în condițiile și procedurile prevăzute la Art. 8 .

Art. 9. Obligația nepoților de a-și întreține bunicii.

(1) Bunicii inapți de muncă, care necesită sprijin material, în imposibilitatea întreținerii lor de către copiii majori apți de muncă, au dreptul la întreținere de la nepoții majori apți de muncă care dispun de mijloace suficiente, în condițiile și procedurile prevăzute la Art. 8 .

Art. 10. Obligațiile copiilor majori de a-și întreține străbunicii.

(1) Prevederile Art. 8. se aplică în mod corespunzător și străbunicii.

CAPITOLUL IV Sancțiuni.

Art. 11. Fapta unei persoane, care încalcă cu vinovăție prevederile prezentei legi, referitoare la familie, constituie infracțiune și se sancționează conform dispozițiilor Art. 305 din Codul Penal.

CAPITOLUL V

Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 12. Această lege se completează cu prevederile din Noul Cod Civil, precum și cu dispozițiile altor legii, dacă nu conțin prevederi contrare acestei legi.

Art. 13. Prezenta lege intră în vigoare la 30 de zile de la publicarea în Monitorul Oficial al României.

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților, în ședința din..... cu respectarea prevederilor art. 75 și art. 76, alin. (2) din Constituția României republicată.

Președintele Camerei Deputaților

Nicolae-Liviu Dragnea

Această lege a fost adoptată de Senat, în ședința din cu respectarea prevederilor art. 75 și art. 76, alin. (2) din Constituția României republicată.

Președintele Senatului

Călin-Constantin-Anton Popescu-Tăriceanu